

Rockanje, januari 2020

Verzekeringen voor Vrijwilligers

De vrijwilligers van onze vereniging kunnen wat verzekeringen en aansprakelijkheid tijdens hun werk voor De Duinhuisjes gerust zijn: via de VNG Vrijwilligers Basispolis en de VNG Pluspolis is men via de gemeente Westvoorne voor alle mogelijke calamiteiten verzekerd.

De volgende polissen zijn afgesloten:

*VNG Vrijwilligers Basispolis

Hierin is een complete dekking geregeld voor de vrijwilliger, waaronder een:

- Ongevallen- en persoonlijke eigendommenverzekering voor vrijwilligers;
- Aansprakelijkheidsverzekering voor vrijwilligers.

Er is eveneens de onderstaande aanvullende polis afgesloten:

*VNG Vrijwilligers Pluspolis

Deze verzekering is naast de basispolis afgesloten en omvat een:

- Aansprakelijkheidsverzekering voor rechtspersonen;
- Bestuursaansprakelijkheidsverzekering voor vrijwilligers;
- Verkeersaansprakelijkheid voor rechtspersonen;
- Rechtsbijstandverzekering voor vrijwilligers.

Alle vrijwilligers die vrijwilligerswerk verrichten, zijn verzekerd:

- Ongeacht hun leeftijd;
- Ook bij eenmalige activiteiten;
- Geen minimum aantal uren;
- Ook bij kerkelijk werk en buurtactiviteiten.

Vrijwilligers brandweer en vrijwillige politiemedewerkers zijn voornamelijk uitgesloten van dekking door deze verzekering. Dit vloeit voort uit de speciaal voor hen getroffen rechtspositieregelingen. Stagiaires in het kader van de maatschappelijke stage voor scholieren vallen eveneens niet onder de definitie van vrijwilligers op dit moment.

Schade.... En dan?

Heel simpel: de vrijwilliger, club of vereniging download het [digitale schadeformulier](#).

De claim kan naar de gemeente worden gestuurd. De gemeente zorgt ervoor dat de claim bij de verzekeraar, Centraal Beheer, terecht komt.

De gemeente kan de gegevens nagaan bij de verenigingen of organisaties. Op deze wijze is te controleren of iemand terecht een claim indient. De schade zelf wordt rechtstreeks door Centraal Beheer met de benadeelde afgewikkeld en de gemeente krijgt vervolgens bericht hoe de claim is afgehandeld. In geval van vragen kan de vrijwilliger contact opnemen met Centraal Beheer.

Als er sprake is van een eigen risico wordt dit met de club of vereniging afgewikkeld.

Nieuwsbrief voor vrijwilligers van de Historische Vereniging Westelijk Voorne

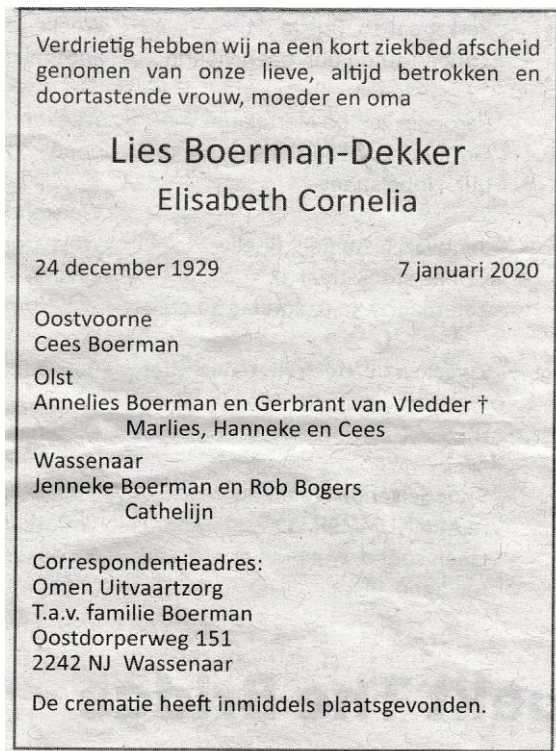
De voorwaarden en een uitgebreid overzicht van alle dekkingen kunt u vinden op de website van de gemeente. Hierop plaatst de gemeente nieuwe informatie en kunt u de oude informatie nog eens rustig nalezen.

Op de site wordt daarnaast een actueel overzicht gegeven van een aantal veel voorkomende vragen.

Mocht u toch nog vragen hebben naar aanleiding van de vrijwilligersverzekeringen dan kunt u contact opnemen met mevrouw M. van Bochove, bereikbaar op telefoonnummer: (0181) 40 80 93 of e-mail: mbochove@westvoorne.nl

Bestuur

Overlijden Lies Boerman

Lies Boerman was binnen onze vereniging geen onbekend persoon.

Ze werd al in 1988 lid van de HVWV en maakte in de periode 1994 – 2001 deel uit van het bestuur.

Voor het Bestuur en de diverse Commissies heeft ze menig verslag met de kopieermachine gemaakt, die bij haar thuis stond opgesteld.

Tevens stond zij aan de basis van de Commissie Biber Bunker en was voor de bunker contactpersoon naar het ZHL.

Voorts maakte ze deel uit van de Gemeenteraad van Westvoorne en was wethouder in de periode 1992 – 1994.

Ze heeft haar sporen ruimschoots verdiend binnen onze samenleving.

We mogen dan ook als vereniging trots op haar zijn.

Hans van Santen

Evenementenkalender 2020

April

Za 04	Openingsdag, thematentoonstelling 2020: "De vlag in Top"
Zo 12	1 ^e Paasdag, Paaseieren zoeken
Ma 13	2 ^e Paasdag
Wo 22	Extra opening, ivm meivakantie
Wo 29	Extra opening, ivm meivakantie

Mei

Zo 03	Levende Geschiedenis met Leerbewerker en Poppenkast
Zo 17	Brocantemarkt met 'Piggelmeemarkt' voor de kinderen aanvang 11.00 uur
Do 21	Hemelvaartsdag met opoe Jaantje en opa Bram
Zo 31	1 ^e Pinksterdag

Juni

Ma 01	2 ^e Pinksterdag – workshop schilderen
Zo 07	Levende Geschiedenis met ouderwetse Kapper en Poppenkast
Zo 14	Opoe Jaantje en opa Bram

Juli

Zo 05	Levende Geschiedenis, Zuurkool maken een ouderwetse Slager en Poppenkast
Za 11	Opoe Jaantje en opa Bram
Za 18	Creamarkt - aanvang 11.00 uur
Za 25	25 ^e Boerenboeldag, 13.00 uur artikelen bekijken, 14.00 uur start veiling
Wo 29	Kindermiddag met Poppenkast

Augustus

Zo 02	Levende Geschiedenis, Zuurkool verkopen en dorsen met een vlegel
Wo 05	Kindermiddag met Poppenkast
Zo 09	Muziekvoorstelling door "Risoluto"
Wo 12	Kindermiddag met Poppenkast
Za 15	Streekwarenmarkt - aanvang 11.00 uur
Zo 16	Opoe Jaantje
Wo 19	Kindermiddag met Poppenkast
Wo 26	Kindermiddag met Poppenkast

September

Zo 06	Levende Geschiedenis met Mais kolven en Poppenkastf
Za 12	Open Monumentendag, thema 'Leermonument'
Zo 20	Workshop kaarsen maken
Zo 27	Laatste openingsdag

December

Zo 06	Winterfair
-------	------------

In de periode 17 juni t/m 26 augustus tevens geopend op woensdagmiddag
Museumcommissie

MET DE VRIJWILLIGERS NAAR HET OPENLUCHTMUSEUM "BOKRIJK" IN BELGIE OP VRIJDAG 26 JUNI 2020!

Omdat wij dit jaar het 30-jarig bestaan van het openluchtmuseum "De Duinhuisjes" vieren, organiseert het Bestuur op vrijdag 26 juni a.s. een daguitstap naar het openluchtmuseum "Bokrijk" (Genk) in België.

Dagprogramma vrijdag 26 juni 2020:

- 07.45 - 08.00 : Verzamelen en vertrek met de bus op een nader te bepalen plaats in Rockanje
- 08.00 – 10.30 : Heenreis
- 10.30 – 11.00 : Ontvangst met koffie of thee
- 11.00 – 12.45 : Programma beleef@bokrijk onder begeleiding van een gids (1)
- 12.45 – 13.45 : Lunch driegangenu
- 13.45 – 15.30 : Programma beleef@bokrijk onder begeleiding van een gids (2)
- 15.30 – 15.45 : Verzamelen voor de terugreis
- 15.45 – 18.15 : Terugreis naar Rockanje
- 18.15 : Aankomst in Rockanje

Het leukste nieuws is dat de daguitstap voor de vrijwilligers van De Duinhuisjes **HELEMAAL GRATIS** is!

Inschrijven kan **tot 20 maart 2020** om 20.00 uur bij Dineke van Hennik via dineke.van.hennik@gmail.com. Ook als uw partner geen vrijwillig(st)er is, kan hij of zij mee. De kosten voor hem of haar bedragen dan € 50. Je kan het bedrag overmaken op Banknr. NL94 RABO 0350260222 t.n.v. Historische Vereniging Westelijk Voorne onder vermelding 'DAGUITSTAP BOKRIJK' en de naam en voornaam van de deelnemer, waarbij wij je verzoeken de gegevens zo volledig mogelijk in te vullen.

Als je beslist om deel te nemen, dien je twee Programma's beleef@bokrijk zelf te kiezen en die mee te delen bij uw aanmelding via de e-mail aan Dineke.

DE DÛNMIER

Nieuwsbrief voor vrijwilligers van de Historische Vereniging Westelijk Voorne

Voorbeeld:

Programma 1 (voor de lunch): Bruegelgame

Programma 2 (na de lunch) : Kroegen en spelen

Hierna kan je de keuze van je voorkeuren maken door 2 uit 5 mogelijkheden te kiezen. Het doorgaan van de programma's is afhankelijk van de groepsbezettingen en is dus niet definitief!!! (bijvoorbeeld als er maar 5 mensen zijn die de "huifkartocht" kiezen, dan is het minimum aantal personen niet gehaald en kan die tocht bijgevolg niet doorgaan). De organisatie zal zoveel mogelijk rekening houden met uw individuele keuze.

Je kan een keuze maken uit de 5 onderstaande mogelijkheden:

Programma 1: KROEGEN EN SPELEN

Bier en spelen in de bijzondere arena van het Openluchtmuseum... De perfecte combinatie voor de Bourgondische groep. In een heuse competitie tussen twee teams gaat je groep de strijd aan met volksspelen, herbergspelen en gokspelen – in een eigentijds jasje, zoals nagelslaan, struifvogel, kegelen of pagschieten. Met als bekroning een bezoek én een proevertje van een ter plaatse gebrouwen biertje in het Paenhuys, onze gerestaureerde historische brouwerij. En natuurlijk een toast op de winnaars!

AANTAL DEELNEMERS: 15 – 25

Programma 2: BRUEGELROUTE

Ontdek het Bruegelparcours met een ervaren Bokrijkgids. Wie was Pieter Bruegel? Welk door weinigen gekend verhaal verbindt hem en Bokrijk? Hoe Bruegels landschapsschilderijen lezen en wat vertellen zijn encyclopedische werken ons over het dagelijks leven in de 16de eeuw?

De antwoorden krijg je tijdens een boeiende tocht door het museum met stops aan de verschillende Bruegelhaltes.

Het parcours voert je naar het bekende schilderij 'De strijd tussen Carnaval en Vasten'. Jullie stappen op het einde letterlijk binnen in dit werk en worden zelf één van de figuranten ...

AANTAL DEELNEMERS: 15 – 25

DE DÛNMIER

Nieuwsbrief voor vrijwilligers van de Historische Vereniging Westelijk Voorne

Programma 3: BELEEF @BOKRIJK

“Het leven vroeger en nu.” Het Openluchtmuseum laat je graag proeven van de verschillende facetten van het leven van vroeger, maar altijd met een tastbare link naar het leven van vandaag. Het gaat niet enkel over wonen en bouwen (met verwijzingen naar de bestaande restauraties en de verschillende bouwstijlen), maar ook over fauna, flora en de meest uiteenlopende soorten vakmanschap. Het geheel wordt op smaak gebracht door de traditionele keuken, taalspelletjes, volksverhalen en zelfs een authentiek volksspel. Want vroeger leeft nu verder.

AANTAL DEELNEMERS: 15 – 20

Programma 4 : BRUEGELGAME

De nar uit het schilderij 'De strijd tussen Carnaval en Vasten' neemt jullie mee op digitaal sleeptouw. Bij vertrek worden jullie in twee groepen verdeeld. Via 'augmented reality' gaan jullie op zoek naar verdwenen objecten uit het schilderij. Verzamel ze allemaal en geef ze een mooi plekje op jullie virtuele hoed. Aan het einde

van de game kan je met alle gevonden voorwerpen het schilderij ontsluiten. Je stapt letterlijk binnen in dit werk en wordt een van de figuranten.

AANTAL DEELNEMERS: 15 – 25

Programma 5: HUIFKARTOCHT

Zie je het niet zitten om die dag veel te stappen en wil je toch een tocht maken door het openluchtmuseum? Dan kan je je inschrijven voor een huifkartocht met boerenpaarden. Minimum aantal deelnemers is 15; maximum 20.

Belangrijk:

Het Openluchtmuseum Bokrijk is toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Er zijn voor hen speciale voorzieningen. Rolstoelen worden gratis ter beschikking gesteld aan de kassa's. Op sommige wegen liggen kasseien. **GRAAG AANGEVEN ALS JE EEN ROLSTOELGEBRUIKER BENT:** dat is belangrijk voor de reservatie van de bus.

En nu maar aanmelden met zijn allen!

Bart Schoonaert

DE DÛNMIER

Nieuwsbrief voor vrijwilligers van de Historische Vereniging Westelijk Voorne

Scholen

Alle scholen van Voorne-Putten, Rozenburg en Goeree-Overflakkee (85 scholen) hebben, weer via de e-mail een brief ontvangen waarin aandacht gevraagd wordt voor de cultuureducatie voor de groepen 3 t/m 8 bij de Duinhuisjes.

In ons lesplan bieden wij de scholen aan:

- Een voorbereidende les op school
Door middel van een introductieverhaal en een power point presentatie
- Bezoek aan de Duinhuisjes
  - Rondleiding en eventueel een formulier met opdrachten
  - Picknick is mogelijk
  - Spelen met ouderwetse spelletjes
- Op school een creatieve les over wat ze is bij gebleven van het bezoek aan de duinhuisjes, zoals een tekening, knutselwerkje of verhaaltje schrijven.

Dineke van Hennik

Met de breipen in de hand dient men ook het vaderland.

Tijdens de historische dagen op Landgoed Verhildersum in Leens zat iemand in het arbeidershuisje te breien met een bijzondere machine: de sokkenbreimachine. Aan een wasrek hingen sokken in alle kleuren en maten. Achter deze machine schuilt een verhaal dat oorlogen omspant.

In 1589 knutselde William Lee uit Cambridge een machine in elkaar om voor zijn vrouw het breien te vergemakkelijken. Hij demonstreerde hem aan de koning van Engeland, maar deze had geen belangstelling en vond het broodroof van de breisters.

Lee verhuisde naar Frankrijk, maar enkele meegekomen arbeiders keerden terug naar Engeland waar het eerste verbeterde "kousenweeftoestel" in 1640 in Nottingham in gebruik werd genomen. Erg veel furore maakte de machine niet. Lee was zijn tijd te ver vooruit. Pas begin 19e eeuw werd de draad weer opgepakt en in 1867 werd in Amerika de eerste echte sokkenbreimachine uitgevonden. Het was een vernuftig ding dat sindsdien nauwelijks meer aanpassing behoefde.

De sok wordt gebreid met haakjes op een ronde trommel, die wordt rondgedraaid met een slinger. De haakjes sluiten met een lipje als de draad door de lus gehaald wordt. De draad wordt van bovenaf aangevoerd via een systeem met een spanningsregelaar zoals die nu nog steeds op onze naaimachines is terug te vinden. De gietijzeren rondbreimachine is in het begin van de 20e eeuw in Nederland in zwang gekomen, zij het vooral voor de dames uit hogere standen die zich zoiets konden veroorloven. Ze waren oerdegelijk: het exemplaar van Gerda Bergsma, die in het arbeidershuisje zat, stamt uit 1910 en werkt nog vlekkeloos.

Eerste Wereldoorlog

In 1914, toen het leger onze (neutrale) grenzen moest bewaken, werden alle huisvrouwen, meisjes en jongens opgeroepen om voor de soldaten te breien. Koningin Wilhelmina kocht grote voorraden wol om sokken, bivakmutsen, sjaals, wanten en ondergoed te laten breien. Zij stelde een commissie in om dit te laten doen door werkzoekende vrouwen en meisjes. Overal in den lande, zo ook op het

DE DÛNMIER

Nieuwsbrief voor vrijwilligers van de Historische Vereniging Westelijk Voorne

platteland van Groningen ontstonden commissies en comités die het breien coördineerden. Vooral sokken waren in groten getalen nodig, omdat hun doorweekte sokken door droge moesten vervangen worden om geen schimmelinfecties op te lopen. Gedurende de hele Eerste Wereldoorlog werd er verwoed voor het leger gebreid, hetzij thuis, hetzij in de opgerichte breikransen. Hier waren de machinaal breiende vrouwen in het voordeel. Zij konden in sneltreinvaart sokken uit hun machines draaien. Zij leverden ze in bij de breimachinesfabrikanten, waar de sokken door het leger werden afgenomen. De schapenhouders moesten gedurende de oorlogsjaren verplicht hun wol op aangegeven locaties inleveren, want er was veel wol voor het leger nodig, niet alleen voor kleding maar ook voor dekens.

Verdienmodel

Na de oorlog zetten de sokkenbreimachines hun opmars voort. Met sokken breien konden mensen een zakcentje bijverdienen en machinaal ging dat een stuk sneller. Fabrikanten boden de machine aan waarbij men de machine kon terugbetalen door de gebreide sokken terug te leveren aan de fabriek. Daar werd overigens door de fabrikant **Wikuna** misbruik van gemaakt. De machine werd in 1924 voor 240 gulden (!) op afbetaling aangeboden; men moest wol kopen en daarvan sokken breien om de machine af te betalen. Wie kon rekenen, zag dat het onmogelijk was om aan de voorwaarden te voldoen, maar de meeste mensen konden dat niet en zagen alleen de wervende advertenties over grote verdiensten. De leiding van **Wikuna** is in 1931 met de noorderzon vertrokken, zonder betaling van geleverde sokken, maar ook zonder verdere vorderingen. **Wikuna** machines worden nu nog steeds gebruikt.

Tweede Wereldoorlog

Ook in 1939 werd er weer massaal voor de gemobiliseerde soldaten en mariniers gebreid. Jong en oud werd door Defensie opgeroepen om aan het breien te slaan

onder het motto: "met de breipen in de hand dient men ook het Vaderland" en: "Wij breien wij breien van vroeg tot laat, Te weren de kou van janmaat en soldaat." Breipatronen en kleurvoorschriften werden ook gepubliceerd, grijs voor de landmacht, blauw voor de mariniers. Later bleek dat de bivakmutsen alleen voor de zeelieden waren, er was niet genoeg wol voor allebei. De landmacht moest het doen met oorkleppen. Dus alle grijze mutsen moesten weer worden uitgethaald om er wat anders van te maken. Zelfs koningin Wilhelmina en prinses Juliana zaten in hun vrije tijd te breien.

Tijdens de oorlog werd er nog wel gebreid voor het oostfront, maar daar deden alleen de NSB'ers aan mee. De Duitsers vorderden alles wat ze krijgen konden om naar hun eigen mannen te sturen. Breien deed men alleen nog voor eigen gebruik en dat kon alleen door oude sokken uit te halen en de wol opnieuw te gebruiken.

Na de oorlog werd de rondbreimachine industrieel ingezet toen de naadloze nylons in opkomst kwamen. De gietijzeren sokkenbreimachine bleef voor huishoudelijk gebruik en is nu nog als curiosum te bewonderen.

Overgenomen uit een Gronings dagblad door Fred Frumau (sokkenbreier) en geschreven door Emmy Hummelinck.

DE DÛNMIER

Nieuwsbrief voor vrijwilligers van de Historische Vereniging Westelijk Voorne

Bronnen:

berthi.textile-collection.nl

brotherbreimachinemuseum.com

Delpher.nl

nederlandsgebreid.org

Fred Frumau

Staat het onderstaande al in uw agenda?

Algemene Leden Vergadering

De ALV zal worden gehouden op donderdag 26 maart 2020.

Openingsdag

Op zaterdag 4 april 2020 worden de deuren van ons museum weer geopend. Het tentoonstellings-thema zal zijn "De vlag in top". Ook zal er volgend jaar aandacht geschonken worden aan het 800 - jarig bestaan van- Rockanje.

We geven de pen door aan:

Dit keer is er al zoveel te lezen in de Dûnmier dat we de *Werkgroep beheer en bedrijfsvoering uitnodigen om in de volgende editie van de Dûnmier iets te schrijven.*

Het maakt niet uit wie het schrijft van de werkgroep, je kunt ook met elkaar een stukje schrijven.

De eerstvolgende editie van de Dûnmier verschijnt eind februari.

Copy inleveren vóór 25 februari 2020 per e-mail aan dineke.van.hennik@gmail.com